

УДК 711.11

Кисіль С. С.

*кандидат архітектури, доцент
кафедри «Дизайну інтер'єру і меблів»**Київський національний університет технологій та дизайну**skysil86@gmail.com**Orcid 0000-0002-1973-6152*

Швачка В. В.,

*студент 5 курсу каф. «Дизайну інтер'єру і меблів», КНУТД**shvachka00@gmail.com*

ДОСВІД АДАПТАЦІЇ ІНТЕР'ЄРІВ НЕФУНКЦІОНУЮЧИХ ПРОМИСЛОВИХ БУДІВЕЛЬ ПІД ВИСТАВКОВО-ЕКСПОЗИЦІЙНУ ФУНКЦІЮ

Анотація: висвітлено питання та представлені результати аналізу вітчизняного і зарубіжного досвіду адаптації інтер'єрів нефункціонуючих промислових споруд під виставково-експозиційну функцію. Виявлено особливості формування інтер'єрів виставково-експозиційного призначення в умовах реновації нефункціонуючих промислових споруд.

Ключові слова: нефункціонуюча промислова споруда, реновація, виставково-експозиційна функція, інтер'єр.

Постановка проблеми. Після переходу до постіндустріальної епохи як закордоном, так і в Україні залишилось багато промислових споруд, що морально, фізично застаріли і не використовуються за своїм призначенням. У Західній Європі вже давно питання реновації нефункціонуючих промислових споруд зазнало апробації і доведена доцільність проведення даної операції. При наданні нефункціонуючій промисловій споруді нової функції, відбувається накладання існуючого внутрішнього виробничого простору на новостворений, як правило – громадський, в якому прочитуються планувальні та конструктивні риси колишньої промислової споруди. У свою чергу, виставково-експозиційна діяльність займає рушійну позицію у розвитку економіки сьогодні. А більшість відвідувачів віддають перевагу великим виставкам, які мають регіональне або міжрегіональне значення. Стає логічним перепрофілювання інтер'єрів багатопрогонних нефункціонуючих промислових споруд з наданням їм нового виставково-експозиційного призначення [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичною базою при проведенні дослідження стали роботи вчених близького зарубіжжя – Аграновича Г. М., Цигичко С. П., Тютюнника Ю. Г., Чайко Д. С. та ін. Питання

планувальної організації інтер'єрів нефункціонуючих промислових споруд, що були піддані реновації та перепрофільовані під торгівельно-розважальні комплекси, розглянуті у вітчизняних дослідженнях – Супрунович Ю. О. [2, 3].

Метою статті є аналіз вітчизняного, зарубіжного досвіду реновації інтер'єрів нефункціонуючих промислових споруд під виставкову функцію.

Виклад основного матеріалу. Глобалізація в постіндустріальну епоху висунула актуальну проблему зберігання промислової спадщини шляхом її реновації з наданням нового функціонального призначення. Відбувається включення нефункціонуючих промислових споруд до культурного життя міст.

Перепрофілювання інтер'єрів нефункціонуючих промислових споруд під виставково-експозиційну функцію є затребуваним і набирає розповсюдження сьогодні. Нефункціонуючі промислові споруди завдяки використанню уніфікованих планувальних рішень і каркасної конструктивної схеми в своїй основі, легко адаптуються до різних змін. Характерними рисами притаманними нефункціонуючим промисловим спорудам є: великі площі, значна ширина виробничих корпусів, що досягає – 36 м, високі стелі, організоване по периметру будівлі природнє освітлення, міцні монолітні конструкції, тощо [4].

У свою чергу, канони і методи організації експозиційної діяльності залишаються незмінними впродовж ХХ ст. Сучасний рівень розвитку технічних засобів є важливим чинником організації експозицій, дає змогу впливати на емоційну сферу відвідувачів і передбачає розробку проектів виставкового устаткування із застосуванням – підсвіток, світлоілюмінації, тощо [5, 6].

Одним з яскравих прикладів реновації нефункціонуючої промислової споруди під виставково-експозиційну функцію є перепрофілювання колишньої лондонської електростанції «Bankside Power Station» в галерею «Tate Modern». Ця галерея входить до групи галерей «Tate», в яких виставляється національна колекція британського мистецтва з 1500 р. і знаходиться колекція творів світового мистецтва, створених з 1900 р. У турбінній залі (рис. 1), де до перепрофілювання розміщувались електрогенератори, сьогодні відбувається демонстрація масштабних ексклюзивних проектів сучасних художників [7].

Прикладом реновації нефункціонуючої промислової споруди з наданням їй виставково-експозиційної функції став і проект інтер'єру музею «Yingliang», розроблений в рамках реновації старого складу в Пекіні з наданням їй функції архіву різних порід каменів. Метою організованого простору є демонстрація різноманіття ремесел, що використовують цей природний матеріал (рис. 2).

Стокгольмський музей фотографії «Fotografiska» перепрофільовано з приміщення колишньої митниці площею 5000 м². Сьогодні половину його площі займає виставковий простір. Будівля побудована в 1906 р. в стилі ар-нуво та є пам'ятником історії і культури. При її реконструкції були повністю

збережені цегляні стіни. Зараз, крім виставкового простору, де щорічно проходять чотири основні виставки і 15 - 20 невеликих, в музеї працюють: кафе, бар, конференц-зал, музейний магазин (рис. 3).

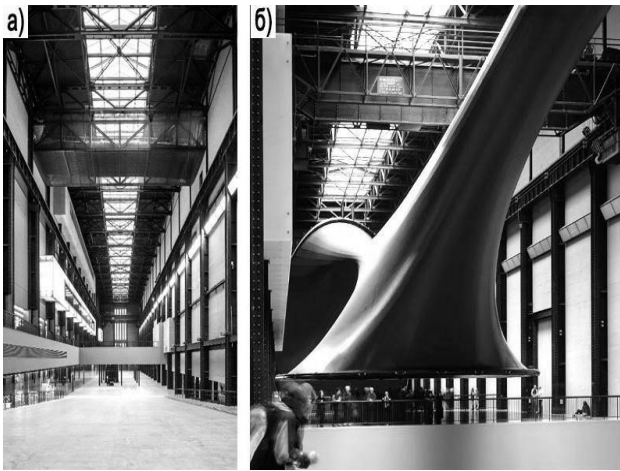

Рис. 1 Організація виставкової експозиції в інтер'єрі турбінного залу галереї «Tate Modern», Лондон, арх. С. Р. Дж. Сміт

Рис. 2. Інтер'єр музею «Yingliang», арх. «Atelier Alter», Пекін, 2016

Рис. 3. Інтер'єр «Fotografiska», Фердинанд Боберг, Стокгольм, 2010

У найкрупніших містах Росії сьогодні також йдуть глобальні зміни по вище зазначеним питанням. У 2009 р. на території «Винзаводу» було відкрито провідні московські галереї протягом 2004 - 2006 рр. В арт-кластері «Винзавод» зосереджено багато художніх галерей сучасного мистецтва світового рівня, лекційних зал та магазинів. Професійне світлове і технічне обладнання дозволяють в арт-кластері проводити: виставки, презентації, майстер-класи, лекції та концерти (рис. 4).

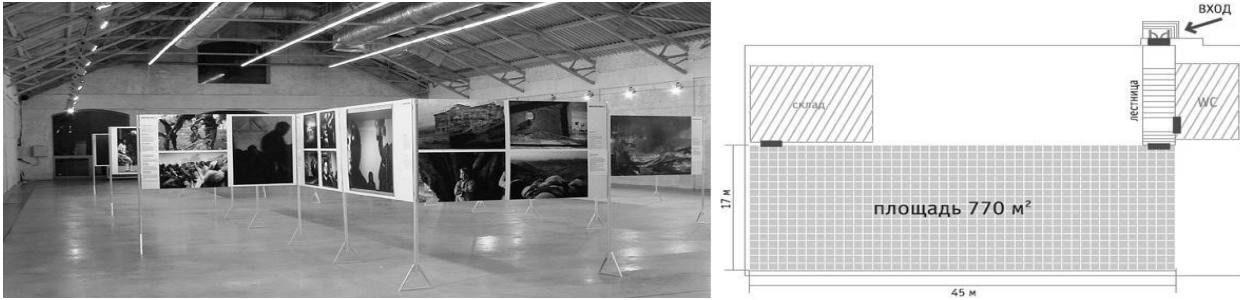

Рис. 4. Інтер'єр галереї сучасного мистецтва в арт-кластері «Винзавод»: загальний вигляд, план приміщення, арх. бюро «О. Бродський» 2004-2006 рр.

Приклад реновації колишньої ткацької фабрики «Данилівської Мануфактури» в галерею сучасного мистецтва у комплексі з приміщеннями книжкового магазину, ресторану. Композиція інтер'єра поєднана «червоною лінією», що проходить наскрізно на стінах і стелі. На вході вона зустрічає відвідувачів видовженою лавою, потім піднімається вгору легкою світловою конструкцією, утворюючи арочний урочистий вхід, переходить на стіну концертного залу і розвивається в інтер'єрі. Ця «червона лінія» слугує концептуальним рішенням, яке дозволяє об'єднати різні призначенням приміщення в єдиний центр і задати напрям руху відвідувачам (рис. 5).

Рис. 5. Данилівська Мануфактура, Москва, арх. М. Ахременкова, Б. Воскобойніков, 2009

Ще одним прикладом перепрофілювання нефункціонуючої споруди з наданням їй виставково-експозиційної функції є культурний центр в м. Барселона – «Саїха Forum», що знаходиться в колишній ткацькій фабриці. Будівля відрізняється химерним дизайном з: башточками, флюгерами, великими вікнами. Творіння каталонського архітектора Ж. Пуч-і-Кадафальк, що побудоване в 1911 р., з 2002 р. реновавane під центр сучасного мистецтва «Саїха Forum». Виставкові площі в «Саїха Forum» займають – 3000 м² (рис. 6).

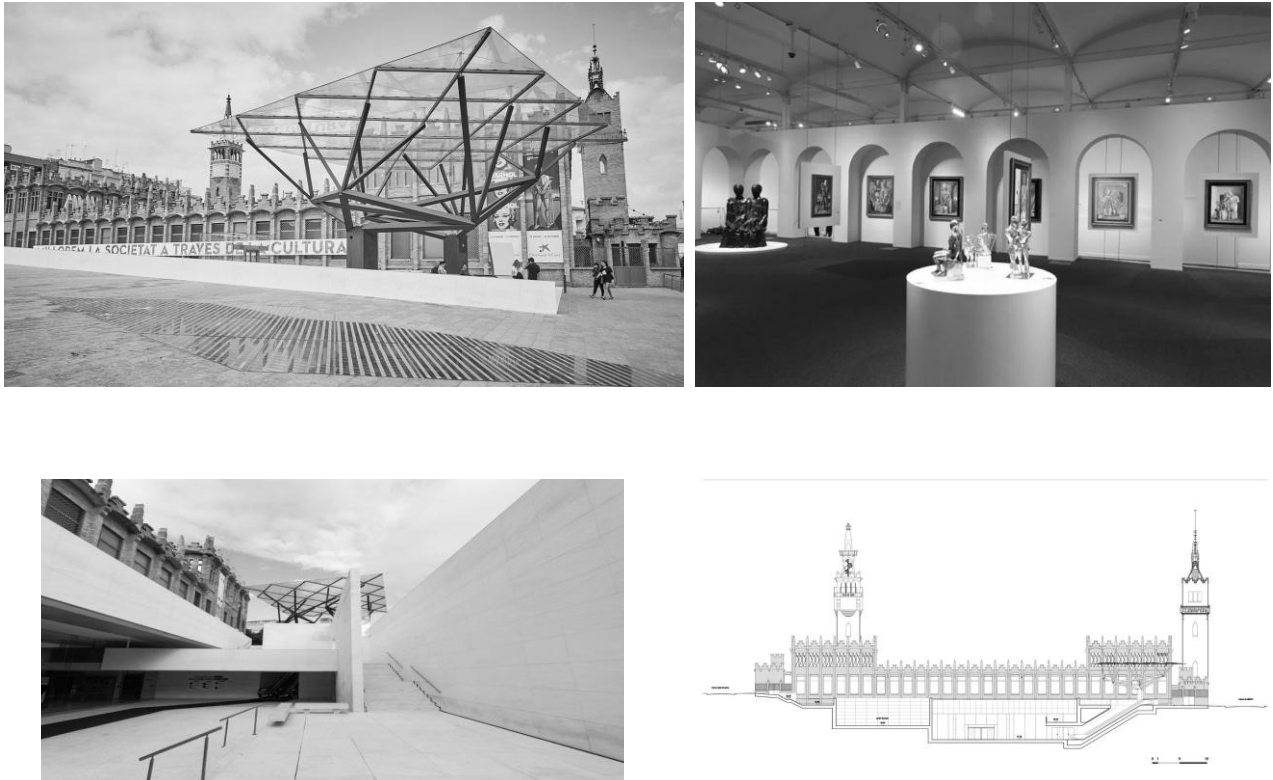

Рис. 6. Інтер'єр культурного центру «Caixa Forum»,
арх. А. Ісодзакі, Барселона, 2002

Висновки. На основі аналізу зарубіжного досвіду реновації нефункціонуючих промислових споруд з наданням їм виставкової функції, встановлено, що процес перепрофілювання і винесення за межі міст залишків промисловості забезпечує екологічний підхід та збереження індустриальних історичних пам'яток архітектури, історії виробництва і технологій.

У свою чергу, нефункціонуючі багатопогонні промислові будівлі логічно перепрофілювати під арт-простори для створення просторів виставково-експозиційного призначення у них. Брутальна промислова архітектура якнайкраще підходить для виконання заданої функції. Здійснювати зазначену інтеграцію доцільно для отримання нового образу і адаптування історичної виробничої споруди під нову функцію, що зумовлює максимальний культурний ефект і призводить до підвищення соціальної ролі об'єкта в містах.

Література:

1. Шеришевский И. А. Конструирование промышленных зданий и сооружений. – М.: Архитектура-С, 2004.

2. Супрунович Юлія Олександрівна. Об'ємно-просторова організація торговельних комплексів на основі реновації промислових будівель: дис ... канд. архітектури: 18.00.02 / Київський національний ун-т будівництва і архітектури. – К., 2007.
3. Агранович Г. М., Мамлеев О. Р. Реконструкция промышленных предприятий в исторически сложившейся городской застройке // Известия вузов. Строительство. – 1996. – №1. – С.100 – 104.
4. Дятков С. В. Архитектура промышленных зданий: Учебн. пособие для строит. вузов / 2-е изд., перераб. – М.: Высшая школа, 1984. – 415 с.
5. Иконников А. В. Историзм в архитектуре. – М.: Стройиздат, 1997.
6. Пекар В. О. Основи виставкової діяльності: навч. іосіб. дня студ. вищ. навч. закл. / В. О. Пекар; ВНЗ «Ін-т реклами», Вища шк. виставк. менеджм. – К.: Євроіндекс, 2009. – 348 с.
7. Галерея Тейт / В. А. Кулаков // Восьмеричный путь – Германцы. – М. : Большая российская энциклопедия, 2006. – С. 309. – (Большая российская энциклопедия : [в 35 т.] / гл. ред. Ю. С. Осипов ; 2004–2017, т. 6). – ISBN 5-85270-335-4.

Аннотация

Кисиль С. С. кандидат архитектуры, доцент кафедры «Дизайна интерьера и мебели» Киевский национальный университет технологий и дизайна; Швачка В. В., студент 5 курса каф. «Дизайна интерьера и мебели», КНУТД.

Опыт адаптации интерьеров нефункционирующих промышленных зданий под выставочно-экспозиционную функцию.

Освещены вопросы и представлены результаты анализа отечественного и зарубежного опыта адаптации интерьеров нефункционирующих промышленных сооружений под выставочно-экспозиционную функцию. Выявлены особенности формирования интерьеров выставочно-экспозиционного назначения в условиях реновации нефункционирующих промышленных сооружений.

Ключевые слова: нефункционирующее промышленное сооружение, реновация, выставочно-экспозиционная функция, интерьер.

Annotation

Kysil S. S. Candidate of architecture, Associate Professor of the Department «Interior design and furniture»; Shvachka V. V. student Chair «Interior design and furniture», Kiev National University of Technology and Design.

The experience of adapting the interiors of non-functional industrial buildings to the exhibition and exposition function.

The questions are presented and the results of the analysis of domestic and foreign experience of adaptation of interiors of nonfunctional industrial buildings under exhibition-exposure

function are presented. The peculiarities of the formation of interiors of exhibition-exposure purposes in the conditions of renovation of non-functional industrial buildings are revealed.

The reshaping of the interiors of non-functional industrial buildings under the exhibition-exposition function is in demand and is gaining momentum today. Non-functional industrial buildings, due to the use of unified planning solutions and framework structure scheme, are based on their ability to adapt easily to various changes. Characteristic features of non-functional industrial buildings are: large areas, considerable width of production buildings, high ceilings, natural lighting on the perimeter of the building, strong monolithic constructions, etc.

Based on the analysis of foreign experience in the renovation of non-functional industrial buildings with the provision of exhibition function, it has been established that the process of reshaping and transfer of industrial residues outside the cities provides an ecological approach and the preservation of industrial historical monuments of architecture, history of production and technologies.

In turn, non-functional multiprofile industrial buildings are logically re-profiled under the art space to create exhibition-exposure spaces in them. The brutal industrial architecture is best suited for performing a given function. It is expedient to carry out the mentioned integration with a view to obtaining a new image and adapting the historical production facility under a new function, which determines the maximum cultural effect and leads to an increase in the social role of the object in cities.

Key words: non-functional industrial building, renovation, exhibition-exposition function, interior.

УДК 72.01

Криворучко Ю. І.,
доктор архітектури,
професор кафедри дизайну та основ архітектури
Національного університету «Львівська політехніка»
Orcid 0000-0003-1352-1924
yurikryv@gmail.com

СУСПІЛЬНИЙ ТА ДУХОВНИЙ КОНТЕКСТ ВИРАЖЕННЯ САКРАЛЬНОГО У ПРОСТОРИ ІКОНИ І ХРАМУ

Анотація: досліджено суспільний вплив на іконографічне і просторове вираження сакрального. Розглянуто формальні і змістовні сторони часопростору храму і образу в іконі, семантичність та значущість форми і змісту сакрального. Семантика сакрального знаку відзначається постійністю, а семантика знаку у творчості митця – змінністю. Поєднання змінності-